

Desguàs de la canal dels Lladres

Vilada

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Carretera C-26. PK 160,400
Emplaçament a pocs metres per sobre del pontarró del Climent. PK 160,400.

Coordenades:

Latitud: 42.13058
Longitud: 1.94162
UTM Est (X): 412526
UTM Nord (Y): 4664817

Classificació

Número de fitxa 08299 - 135
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Modern
Segle XIX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Estructural
Titularitat Pública
Titular: 08300A001090110000SJ

Fitxes associades:

[Desguàs de Bertrana](#)
[Pont de Bertrana](#)
[Pont del Sofre](#)
[Pont de la Coromina](#)
[Desguàs de Cal Peraire](#)
[Pont de cal Pei](#)
[Pont PK161](#)
[Pont de cal Ros](#)

Autoria de la fitxa Martí Picas. INSITU SL

Descripció

Es tracta d'un desguàs de pedra que travessa tota la carretera N-S i que dona sortida a l'aigua del rec que baixa per la canal dels Lladres. El desguàs està construït completament amb carreus de pedra repicada i les dues boques també en disposen a tall de brancals i dovelles. El sostre del desguàs està fet amb grans lloses de pedra picada que descansen sobre els estreps. A l'interior hi ha un graó que salva part del desnivell del terreny. La particularitat és a la boca sud, a la sortida de la qual s'afegeix dues grans pedres rebaixades a la base per facilitar la sortida canalitzada de l'aigua. També s'ha repicat parcialment una mica de canal a la base de la roca per conduir-la millor i evitar el descalçament del desguàs.

Observacions:

El conjunt està fet seguint l'estil de les grans obres civils del s. XIX. L'Arxiu General de la Diputació de Barcelona disposa de diferent documentació de la construcció de la carretera. El nom li donem a partir del nom del barranc. Arquitectònicament sembla força similar al que podem trobar a Bertrana.

Història

A la dècada de 1860 s'inicia a la província de Barcelona una planificació de noves carreteres que millorin la connexió interna del país. D'aquesta manera l'any 1879 es presenta el Pla de carreteres provincials de Barcelona per part de Melcior de Palau. En dit pla s'inclou la futura carretera de Berga-Montesquiu la qual s'inaugura, inclòs el tram de Vilada, entre els anys 1880-90, esdevenint un fet transcendent pel poble. Per una banda, millora l'aïllament del nucli el qual finalment disposa de carretera i deixa enrere l'antic camí ral només apte per transport de ferradura. I per altra, marca l'inici del creixement del nucli urbà, ja que bona part dels nous habitatges, fàbriques i altres edificis de nova construcció s'ubicaran entorn de la via als peus de l'església parroquial de Sant Joan. Una de les obres més singulars de la carretera és el pont de cal Pei, el de majors dimensions de tota la carretera. El tram de nova carretera era aproximadament de 50 km nous de via. Aquest recorregut és encara ara en gran mesura, el traçat de la C-26.

Tal com descriu Melcior de Palau a l'inici de l'"Estudio histórico-crítico" que publica al núm. 20 de la Revista de Obras Públicas (1890), l'herència de la III Guerra Carlina és ben present en la base de construcció d'aquest primer gran eix transversal:

"Carretera de Montesquiu al confín de la província con Lérida por Berga. Altamente estratégica, pues une la provincia de Gerona con la de Lérida, y el río Ter con el Llobregat, atravesando escabrosos terrenos y pasando por pueblos que, como el de Alpens, se hicieron tristemente célebres en la última guerra civil, débese casi por entero á esta circunstancia su inclusión en el plan, sin desconocer que su apertura ha cambiado la faz de la comarca, haciéndola entrar por los senderos de la industria y del comercio, que le eran totalmente extraños."

Bibliografia

NAVÀS T. Carreteres i camins del Berguedà. Orígens històrics i gestió viària en temps de la Mancomunitat. Núm. 122 (2014): L'obra de la Mancomunitat al Berguedà.

PALAU M. Estudio histórico-crítico. Revista de Obras Públicas. Núm. 20. 1890.

